

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Målsägande Agnes.

Du har blivit svårt misshandlad av Sebastian. Du vill att han döms till fängelse. Du vill också ha 50 000 kr i skadestånd. Du har stulit en cykel av Frida men nekar till det.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åklagare.

Du företräder Agnes som är målsägande. Agnes vill ha skadetånd för den misshandel hon blivit utsatt för. Du vill att Sebastian döms till ett års fängelse då du tycker misshandeln varit så rå och planerad. Du får ställa frågor till Agnes, Sebastian, Arda och alla vittnen.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Tilltalade Sebastian.

Du har misshandlat Agnes grovt. Du nekar till en början men inser att du kommer bli överbevisad. Du försöker hitta på orsaker till varför det hände, som att säga att hon började slå dig, och att hon sa fula saker och att du därför tappade fattningen. Du säger att det inte alls var meningen att ni gick dit för att slå Agnes, utan bara för att prata med henne.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutansförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Tilltalade Arda.

Du är anklagad för medhjälp till misshandel. Du erkänner på en gång att du har hållit fast Peter samtidigt som Sebastian misshandlade Agnes. Du berättar också att Agnes sagt riktigt fula saker till Sebastian och att ni inte tänkt slå någon innan ni gick hem till Agnes, utan bara ville ha tillbaks cykeln.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämdemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämdemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämdemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorget. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Försvarsadvokat.

Du företräder Sebastian och Arda. Du förstår att Sebastian kommer bli dömd för misshandel, men försöker få straffet att bli så lindrigt som möjligt. Du tycker att han ska få samhällstjänst och slippa betala skadestånd då Agnes gjort sig skyldigt till stöld och inte är värd något skadestånd. Du tycker att Arda ska bli helt frikänd.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Vittne 1, Grannen

Du har hört skrik sent på kvällen utanför och går för att titta i fönstret. Du ser Sebastian hålla stryptag på Agnes och slå henne hårt flera gånger i ansikte och mage. Du ser att Arda håller fast Peter samtidigt. Du ringer till polisen innan du går ut och skriker på trappen att de ska sluta och att du ringt efter polisen.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Vittne 2, Polis

Du har blivit kallad som vittne för att du var först till platsen. Du säger att Agnes var illa misshandlad av grovt våld när ni hittade henne.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutinförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Vittne 3, Peter.

Peter, Agnes kompis. Du har sett misshandeln på nära håll. Du vet inte om Agnes har tagit cykeln eller ej, men du vet att hon sagt riktigt fula saker till Sebastian innan misshandeln. Du vågar inte ljuga om det i rättegången.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutinförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Vittne 4, Frida.

Du kallas som vittne för att du sett Agnes stjäla din cykel och för att det är du som pratat med Sebastian. Du säger att du bara bett Sebastian att fråga Agnes var cykeln är, men att absolut inte slå henne eller göra något annat dumt.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Vittne 5, Granne till FridaM

Granne i Fridas port som stått i tvättstugan och sett Agnes när hon stal cykeln.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Nämndeman.

Nämndemän

Din roll är att lyssna på rättegången. När den är över kommer du samlas med de andra nämndemännen och ha ett möte med domaren där ni tillsammans kommer överens om en dom.

Det du ska ta ställning till är vilket straff Sebastian och Arda ska få (de behöver inte få samma), och vilket skadestånd och eller straff Agnes ska få (om det anses bevisas att hon ju har stulit en cykel).

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Nämndeman.

Nämndemän

Din roll är att lyssna på rättegången. När den är över kommer du samlas med de andra nämndemännen och ha ett möte med domaren där ni tillsammans kommer överens om en dom.

Det du ska ta ställning till är vilket straff Sebastian och Arda ska få (de behöver inte få samma), och vilket skadestånd och eller straff Agnes ska få (om det anses bevisas att hon ju har stulit en cykel).

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

sjelva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättsal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättsalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättsalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.

Rättegång

Du kommer nu att få läsa om hur det går till i en rättssal. Efter det kommer du få läsa om ett fall och få en roll tilldelad dig. Du ska få agera en roll i en rättegång. Läs noga på texten och beskrivningen av hur Du ska agera.

Lycka till!

Rättegång.

I en rättegång ska man avgöra om den misstänkte för brottet är skyldig och vilket straff hon eller han ska få.

Den som leder rättegången kallas för domare. Han börjar rättegången med att kolla så att alla som ska vara där har kommit. Till sin hjälp har domaren några nämndemän. De är inte utbildade jurister utan är utvalda av kommunen. De avgör tillsammans med domaren vad resultatet av rättegången ska bli, Vittnen, de som sett brottet begås eller vet något om det, får inte vara med från början. De blir inropade senare. Det är för att de inte ska bli påverkade av det som sägs inne i salen innan de

själva ska få berätta om det de vet.

Åklagarens yrkande.

Nu börjar rättegången. Den som har blivit utsatt för ett brott, kanske misshandlad, rånad eller något annat kallas för målsägande. Det är han eller hon som äger målet. Målsäganden får hjälp av en sorts advokat som kallas åklagare. Det är han som jobbar för att få den misstänkte fälld och för att den

utsatte ska få ordentligt skadestånd.

Åklagaren börjar med att beskriva brottet han tycker den misstänkte ska dömas för. Han säger också vad han och målsäganden tycker att skadeståndet ska bestå i.

Den tilltalade får svara.

Den tilltalade (den misstänkte) får sen svara om denne erkänner eller förnekar brottet. Hen får också svara på om hen går med på att betala skadeståndet. Den tilltalade har oftast hjälp av en försvarsadvokat under rättegången som är duktig på lagar och regler och vet hur det fungerar i rättssalen. En advokat måste jobba för att klienten, den misstänkte, ska få ett så lindrigt straff som möjligt eller frikännas helt.

Sakframställning.

Åklagaren får först berätta vad han eller hon och målsäganden anser har inträffat. Sen får advokaten och den tilltalade berätta hur de ser på saken. Detta kallas sakframställning.

Förhör med målsäganden.

Efter sakframställan görs ett förhör med målsäganden. Både åklagare, advokat och domare kan ställa frågor.

Den tilltalade får svara.

Sedan får den misstänkte chansen att berätta vad som skett.

Förhör med vittnen.

Domaren kallar in vittnena en åt gången. Först avlägger vittnet en ed under vilken de lovar att bara berätta sanningen. Efter det att ett vittne avlagt ed kan han dömas till fängelse om han ljuger i rättssalen. Detta kallas mened.

Advokaten, åklagaren och domaren kan ställa frågor till vittnena.

Den tilltalades personliga förhållanden.

Nu tar man upp den tilltalades bakgrund och situation. Om han blivit dömd tidigare och vilken ekonomi han har. Det ekonomiska är viktigt eftersom det bestämmer hur mycket han ska betala för sin advokat och eventuella böter. Nu kan också andra få berätta om den misstänktes personliga förhållanden, som till exempel föräldrar.

Slutanförande.

Nu får åklagaren och advokaten göra varsin sammanfattning av målet. Säg vad de tycker om fallet, vad de anser vara bevisat och inte bevisat och vad de tycker straffet skall bli, eller inte bli. Detta kallas pläderingar.

Överläggning.

När förhandlingarna är slut diskuterar domaren målet tillsammans med nämndemännen och bestämmer hur de ska döma. Detta kallas överläggning. Domaren och nämndemännen har en röst var, och vad som sägs här är hemligt även efter att de meddelat sin dom.

Rättens dom.

Efter överläggningen berättar domaren om innehållet i domen, vad straffet blir om den misstänkte döms, eller om den misstänkte frikänns. Domaren förklarar också vad de inblandade kan göra om det är missnöjda med domen – både målsäganden och den tilltalade.

Fallbeskrivning.

Agnes som är 15 år har en fredagseftermiddag stulit en cykel utanför ett hyreshus i Hälsinggården i Falun. Cykelns ägare, Frida, har sett detta genom sitt fönster men inte vågat säga något. Hon berättar för sin äldre bror Sebastian, som är 18år, senare på kvällen. Sebastian och hans kompis Arda åker sent på kvällen hem till Agnes hus som ligger i Hosjö. Agnes är ensam hemma tillsammans med sin kompis Peter. När hon hör att det knackar på ytterdörren går hon dit och öppnar. Sebastian konfronterar henne och säger åt henne att ta fram cykeln hon tagit av Frida. Agnes nekar och säger åt Sebastian att "dra åt helvete" och att han är en "äcklig idiot". Sebastian tappar nu fattningen och tar med vänster hand stryptag på Agnes och slår henne två gånger med knytnäve i ansiktet och två gånger i bröstkorgen. Peter försöker gå emellan

men Arda håller fast honom. En granne tvärs över vägen har hört upprörda röster och ser nu vad som hänt. Han kommer ut på trappen och ropar att han ringt polisen. Arda och Sebastian springer iväg. Agnes blöder mycket från ögonbryn och läpp. Efter fem minuter kommer en polisbil till uppfarten. De pratar snabbt med grannen och Peter innan de kör upp Agnes till akuten där hon får sy både ögonbryn och läpp. En annan polispatrull har åkt hem till Sebastian. Där kan de gripa både honom och Arda och tar med dem till polisstationen för förhör.

Din roll:

Åhörare.

Din roll är att lyssna på rättegången, som publik.